

ΤΙΤΛΟΣ: Η ΝΕΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ 2022-2027, ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΕΝ ΘΕΜΑΤΙ ΔΡΑΣΗ

Στο πλαίσιο της αναληφθείσας από το Συμβούλιο της Ευρώπης πρωτοβουλίας, με θέμα **“Διαβούλευση με τα παιδιά στη διαδικασία οικοδόμησης της νέας στρατηγικής του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα δικαιώματα του παιδιού 2022-2027”**, το Υπουργείο Δικαιοσύνης (Γενική Δ/ση Ειδικών Νομικών Ζητημάτων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) υπέβαλε σχετική πρόταση στο Συμβούλιο της Ευρώπης εκδηλώνοντας ενδιαφέρον ως προς την συμμετοχή της χώρας μας στην εν θέματι δράση.

Ανάμεσα στα 47 κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, εκτός από την **Ελλάδα**, επιλέχθηκαν για την υλοποίηση της εν θέματι δράσης οι ακόλουθες χώρες: **Βέλγιο, Βουλγαρία, Φινλανδία, Γαλλία, Ιταλία, Μοντενέγκρο, Πορτογαλία, Σλοβακία και Ισπανία.**

Προκειμένου να ανταποκριθεί η χώρα μας, (Υπουργείο Δικαιοσύνης), σε αυτή την πρόκληση, συστάθηκε διεπιστημονική ομάδα εργασίας με την συμμετοχή Επιμελητών Ανηλίκων, Δικαστή Ανηλίκων και Εισαγγελέα Ανηλίκων, καθώς και Εγκληματολόγων, Νομικών Διαμεσολαβητών και Πανεπιστημιακών Καθηγητών αναπτυξιακής ψυχολογίας και παιδαγωγικής, αντίστοιχα.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι η Διευθύνουσα Επιτροπή για τα δικαιώματα του παιδιού (CDNEF), του Συμβουλίου της Ευρώπης, έχει μια μακροχρόνια παράδοση συμμετοχής των παιδιών σε όλους τους σχετικούς τομείς της διεθνούς συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων καθορισμού προτύπων για τα δικαιώματα του παιδιού, καθώς και παρακολούθησης των δεσμεύσεων των κρατών μελών αναφορικά με την εφαρμογή αυτών τους.

Στο πλαίσιο της τρέχουσας στρατηγικής του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα δικαιώματα του παιδιού (2016-2021), το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει συμβουλευτεί παιδιά σε διάφορα θέματα.

Έτσι κατά τη διαδικασία προετοιμασίας της νέας στρατηγικής του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα δικαιώματα του παιδιού (2022-2027), η Διευθύνουσα Επιτροπή για τα δικαιώματα του παιδιού (CDNEF) θεώρησε τη συμμετοχή των παιδιών ως απαραίτητη συμβολή.

Κατά συνέπεια βασικός στόχος θα είναι, η διασφάλιση ότι η νέα Στρατηγική εξετάζει και αντιμετωπίζει με τρόπο ρεαλιστικό τις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα παιδιά, ανταποκρινόμενη έτσι, εν τοις πράγμασι, στις προτεραιότητες των παιδιών όπως προσλαμβάνονται και εκφράζονται από τους εκπροσώπους τους.

Μάλιστα σύμφωνα με τις απόψεις των εμπειρογνομόνων του Σ.τ.Ε. , έχει αποδειχθεί ότι τα παιδιά σε περίπτωση που τους δίνεται ανάλογη ευκαιρία συμμετοχής, αποτελούν ισχυρούς παράγοντες ενδυνάμωσης της αλλαγής των δημοκρατικών αξιών μιας κοινωνίας. Γι' αυτό και η συμμετοχή θα πρέπει πάντα να θεωρείται ως μια “συνεχή διαδικασία”, η οποία δεν θα αφορά την “μονομερή ακρόαση” αλλά την “ενεργητική ακρόαση” και την “ουσιαστική συμμετοχή” τους με διαλεκτικό τρόπο για όσα θέματα τα αφορούν.

Οι τομείς προτεραιότητας της νέας Στρατηγικής είναι οι ακόλουθοι:

1. Ελευθερία από την βία για όλα τα παιδιά
2. Ίσες ευκαιρίες και κοινωνική ένταξη για όλα τα παιδιά
3. Πρόσβαση και ασφαλή χρήση τεχνολογιών για όλα τα παιδιά
4. Φιλική προς τα παιδιά δικαιοσύνη
5. Δίνοντας μια φωνή σε κάθε παιδί
6. Τα δικαιώματα των παιδιών σε καταστάσεις κρίσης και έκτακτης ανάγκης

Σε ότι αφορά την μεθοδολογία, αυτή, θα βασίζεται σε ημιδομημένα ερωτηματολόγια που θα δοθούν στις ομάδες παιδιών. Οι δε ερωτήσεις που θα υποβληθούν στα παιδιά θα συνδιαμορφωθούν από τους εθνικούς εκπροσώπους και σε συνεργασία με το **Consortium Συμβούλων** που έχει επιλέξει το Συμβούλιο της Ευρώπης, ήτοι το **Children International Italy (DCI)**, με επικεφαλής την κα. Anna Isabel Guerreiro.

Μάλιστα, ως ένα νέο εργαλείο στο πλαίσιο της συμμετοχής των παιδιών θα χρησιμοποιηθεί το **εγχειρίδιο “Άκου-Πράξε-Άλλαξε¹”**, το οποίο θα αποτελέσει πολύτιμο οδηγό για τις διάφορες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης συγκεκριμένων παιδικών διαβουλεύσεων για τη Νέα Στρατηγική.

Οι συνεδριάσεις διαβούλευσης θα πραγματοποιηθούν από τα 10 προαναφερθέντα επιλεγμένα κράτη, τα οποία και θα μελετήσουν τους ως άνω τομείς προτεραιότητας.

Καθένας από τους τομείς προτεραιότητας θα ανατεθεί σε δύο χώρες, που έχουν επιλεγεί με βάση τόσο την αποδεδειγμένη ικανότητα τους να συμβουλεύονται τα παιδιά, με επαγγελματικό και ισορροπημένο τρόπο (δηλαδή με την υποστήριξη εξειδικευμένων οργανισμών και διευκολυντών και με τη συμμετοχή παιδιών διαφόρων υποβάθρων, συμπεριλαμβανομένων ενάλωτων καταστάσεων (π.χ. παιδιά μειονοτήτων, παιδιά με αναπηρίες κ.λπ.) όσο και την προθυμία συμμετοχής τους σε μια διαδικασία που ενδέχεται να απαιτήσει την κινητοποίηση πρόσθετων πόρων.

Όλος ο σχεδιασμός θα είναι προσανατολισμένος έτσι ώστε τα παιδιά να προσθέσουν τη δική τους προοπτική και να προτείνουν ρεαλιστικές προτεραιότητες (για παράδειγμα, ταξινομώντας θέματα ανησυχίας, καθορίζοντας με μεγαλύτερη ακρίβεια προβλήματα που αντιμετωπίζουν και ζητώντας ανάλογες δράσεις που απαιτούνται από τις κυβερνήσεις τους και άλλους ενδιαφερομένους).

Με αυτόν τον τρόπο, η διαδικασία διαβούλευσης για τα παιδιά στοχεύει στο να αντικατοπτρίσει τις πραγματικές ανάγκες και προσδοκίες της νέας στρατηγικής, ενημερώνοντας και καθοδηγώντας έτσι το Συμβούλιο Υπουργών, το οποίο και θα κληθεί να την εγκρίνει.

Οι διαβουλεύσεις για τα παιδιά θα πραγματοποιούνται στις αντίστοιχες μητρικές γλώσσες των παιδιών.

Σε ότι σχετίζεται με τη σύλληψη, την προετοιμασία, τον συντονισμό, την επαγγελματική υποστήριξη και την παρακολούθηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, θα ασχοληθεί το Συμβούλιο της Ευρώπης, ενώ οι εθνικοί εκπρόσωποι θα είναι υπεύθυνοι για τη συγκεκριμένη οργάνωση και υλοποίηση των διαβουλεύσεων με παιδιά στις αντίστοιχες χώρες τους, καθώς και τη διαβίβαση των αποτελεσμάτων τόσο στο Συμβούλιο της Ευρώπης, όσο και στα συμμετέχοντα παιδιά.

Πιο συγκεκριμένα και σύμφωνα με την προβλεπόμενη μεθοδολογία, το CDENF, από κοινού με τις εθνικές αντιπροσωπίες, θα συμμετάσχει σε όλη την διαδικασία διαβούλευσης που θα αφορά την γραπτή ανατροφοδότηση στα συμμετέχοντα παιδιά, έτσι ώστε να τους εξηγηθεί, με κατάλληλο τρόπο, με βάση την ηλικία τους και τις αναπτυξιακές τους δεξιότητες:

- α) πώς έχουν ληφθεί υπόψη οι απόψεις τους καθώς και
- β) η προστιθέμενη αξία που προέκυψε ως προς την διαμόρφωση του τελικού σχεδίου της νέας στρατηγικής για τα δικαιώματα του παιδιού του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Αναφορικά με την επιλογή των παιδιών, κάθε χώρα θα επιλέξει τα παιδιά που θα συμμετέχουν στην εν θέματά δράση, λαμβάνοντας υπόψη εκείνα τα κριτήρια που θα οδηγήσουν στη συγκρότηση ισορροπημένων ομάδων διαβούλευσης παιδιών (πχ. εξασφάλιση ισορροπίας μεταξύ των φύλων και εκπροσώπηση διαφόρων κατηγοριών παιδιών, ορισμένα από τα οποία σπάνια ακούγονται, όπως εθνοτικές μειονότητες, παιδιά με αναπηρίες ή παιδιά που βιώνουν πολλαπλές διακρίσεις).

Τα αποτελέσματα της παραπάνω διαδικασίας διαβούλευσης με τα παιδιά, θα παρουσιαστούν στο Συμβούλιο της Ευρώπης στα μέσα Σεπτεμβρίου 2021 και θα δοθούν τα πρώτα σχόλια στα παιδιά. Στη συνέχεια, τον Οκτώβριο του 2021, τα αποτελέσματα θα παρουσιαστούν επίσης στα κράτη, τα οποία εκπροσωπούνται στο CDENF. Η Νέα Στρατηγική που θα παραχθεί θα υποβληθεί προς έγκριση στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης ως το τέλος τους 2021.

Τέλος, θα δοθεί στα παιδιά γραπτή (ή διαδικτυακή) ανατροφοδότηση για ολόκληρη τη διαδικασία διαβούλευσης πριν από το τέλος του 2021.

¹ “Listen-Act-Change”, launch of the new CoE guide on children’s participation